

ACC. N:R M. 16651: 1-2.

Landskap: Skåne Upptecknare: Marie Richter
Härad: Berättare: Hjalmar Holmberg
Socken: Malmö Berättarens yrke: verkstadsförman
Uppteckningsår: 1968 Född år 1886 i Malmö

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stensättares arbete ö. böv. s. 1
Fackförening m. m. s. 1-2.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16651: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bodde på s.k. Lugnet, Södra långgatan, Gottfridsgatan.

1898 började berättaren plocka sten till stensättning, höll på 1-2 år, fortsatte sedan självständigt till 1908, storstrejken, skulle lära mig att bli stensättare. Arbetade från 6 på morgonen till 6 på kvällen, $\frac{1}{2}$ timme frukost och $\frac{1}{2}$ timme middag. Över sig hade han en förman och en gatufogde, byggnadschef Sjögren. "Det var ingenting i vägen, man hade ju sina ackord". De "hållt mig i aftonskola", den varade i 8 terminer. Det var fortsättning på folkskolan.

Berättaren var tidigt intresserad av fackföreningen, var med vid första avtalet 1905 och underhandlade. Innan hade man i hans yrke 2 kr och 80 öre om dagen. Första avtalet gällde kollektivavtal, 6 dagars semester och 11 öres höjning av timpenningen genomfördes. Senare hade vi ackord och kom upp till 5-6 kr om dagen.

Vid storstrejken gick jag ut och kunde inte sedan få arbete i Malmö stad. De skickade ut mig på landsbygden. Efter ett år träffade jag gamla arbetschefen som ordnade ett jobb vid järnvägen. Det var 1909 man fick tre kr om dagen, stannade där till 60års åldern. Lönerna

ACC. N:R M. 16651:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

förbättrades hela tiden.

Socialistiska ungdomsföreningen var mycket ättrig. Berättaren var själv med i socialdemokratiska föreningen. Första arbetsföreningen hette Pan. Det var svårt att få kolleger in i fackföreningarna. De var rädda för förföljelse, så var det slentrian som gjorde att de inte ville. De som kom in betalade ofta inte när de inte hade arbete, vilket mest var om vintrarna. Senare fick de ut på tomterna och knacka sten på vintern.

Det var ständiga demonstrationer, man tågade i klump och stannade utanför fabriker för att få dem att organisera sig. Kvinnorna arbetade för 5 kr i veckan på fabrikerna. Berättaren o.a. gick dit vid stängningsdags och försökte få dem att gå över till fackföreningarna. En del sprang och sladdrade för sina fästmän och sedan blev det slagsmål i parken.